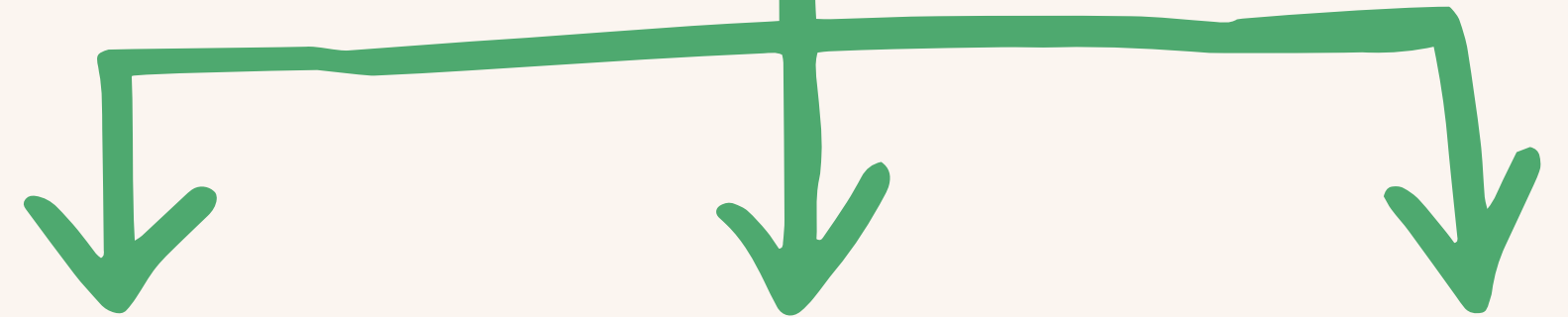
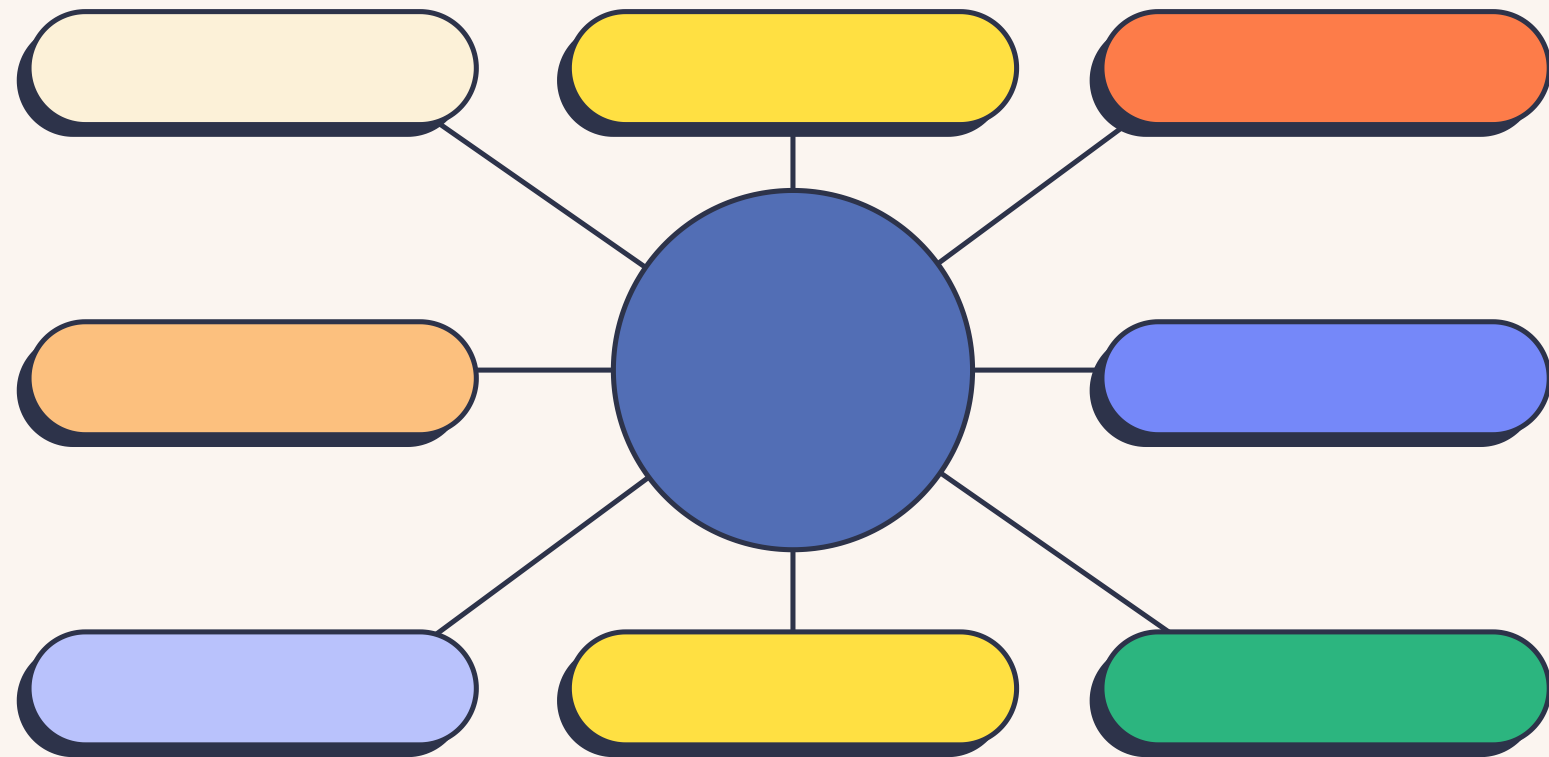

РОБОТА З ТЕКСТОМ

СПРИЙМАННЯ, АНАЛІЗ , ІНТЕРПРЕТАЦІЯ, КРИТИЧНЕ
ОЦІНЮВАННЯ ІНФОРМАЦІЇ В ТЕКСТАХ РІЗНИХ ВИДІВ
(зокрема художніх текстах, медіатекстах) та
використання її для збагачення власного досвіду

Наскрізні вміння

1) читати з розумінням;

2) висловлювати власну думку;

4) логічно обґрунтовувати позицію;

3) критично і системно мислити;

5) діяти творчо;

6) виявляти ініціативу;

7) конструктивно керувати емоціями;

11) співпрацювати з іншими;

8) оцінювати ризики;

9) приймати рішення;

10) розв'язувати проблеми.

БАЗОВИЙ РІВЕНЬ

ПРОФІ+

«НАДУМІННЯ»

за матеріалами А.Онатій

РОБОТА З ТЕКСТОМ

Загальні результати

- ☐ сприймає текст
- ☐ аналізує та інтерпретує текст
- ☐ збагачує естетичний та емоційно-чуттєвий досвід
- ☐ оцінює текст
- ☐ обирає тексти для читання
- ☐ перетворює текстову інформацію
- ☐ читає творчо

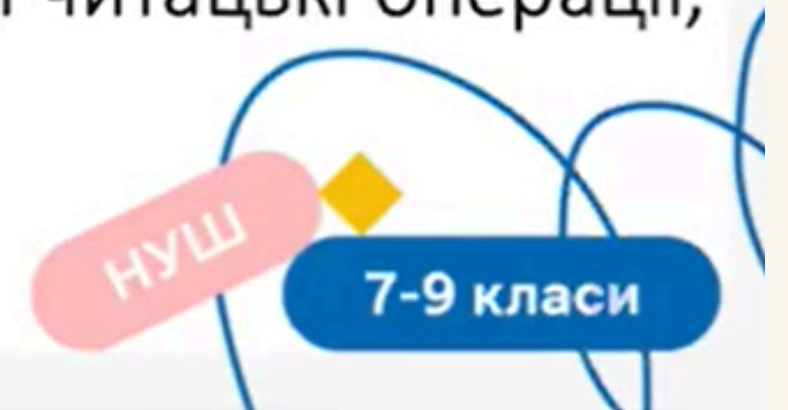
Кожна наступна здатність – це наслідок попередньої!

Якщо дитина вміє оцінювати текст і творчо читати, то всі інші вміння будуть теж високі.

1. Читання з розумінням

1. Нова українська школа розглядає читання з розумінням у такий спосіб: «здобувач освіти сприймає, аналізує, інтерпретує, критично оцінює інформацію в текстах різних видів, використовує її для збагачення власного досвіду».
2. Відповідно до Програми загальнодержавного моніторингового дослідження якості початкової освіти, затвердженої наказом МОН України від 20.03.2018 р. No 256, читацька компетентність – це «здатність особи широко розуміти текст як частину повсякденного життя й навчальної діяльності, шукати нову інформацію, відтворювати та використовувати її, інтерпретувати зміст і формулювати умовиводи, осмислювати й оцінювати зміст і форму тексту тощо»
3. Компетентнісний читач – це особа, здатна здійснювати когнітивні читацькі операції, працюючи з текстами різної функціональної спрямованості.

за матеріалами А.Онатій

Рівень читання з розумінням	Формати завдань
0 Прогнозувальний	прогнозування інформації за обкладинкою, анотацією, заголовком, ілюстраціями, фрагментами тощо
1 Буквальний	пошук ключових слів, формулювання теми та мікротеми, складання плану, встановлення послідовності елементів тексту, відеоогляд, буктрейлер, комікс за змістом тощо. Запитання <i>хто? де? коли?</i>
2 Аналітичний	пошук деталей за запитом (цитата, тема, причина, наслідок тощо), співвіднесення мотиваційного коментаря й текстового фрагменту. Запитання <i>як? чому? з якою метою?</i>
3 Критичний	перевірка фактів («фактчекінг»), аналіз джерел інформації, пошук інформації в різних джерелах, зіставлення фрагментів, висновки з кількох фрагментів, укладання узагальнювальних схем і таблиць, своє ставлення. Запитання <i>що спільного? що відмінного?</i>

за матеріалами
А.Онатій

Середня складність завдань тесту з української мови за змістовими лініями, 6 клас

Найскладнішими для шестикласників виявилися завдання на читання й розуміння тексту (змістова лінія «Розвиток мовлення»). Посильним лише для 11% учасників моніторингу стало завдання, яке передбачало сформованість уміння робити висновок про мету тексту, тобто робити оцінку того, чого автор досягає, пропонуючи свій текст читачам.

Група результатів 2 «Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів і використання її для збагачення власного досвіду»

Базове розуміння групи результатів:
читання, аналіз, трансформація текстів у

- різних **стилях** (науковий, публіцистичний тощо)
 - і **жанрах** (оголошення, розклад, вірш, медіатекст тощо)
- у різний **спосіб** (оглядово, вибірково, детально тощо).

ДЕРЖАВНИЙ СТАНДАРТ

обґрунтовує значення інформації, здобутої в прочитаному тексті (зокрема художньому тексті, медіатексті), для розв'язання визначених завдань, використовуючи різні жанри, форми і способи представлення повідомлень

[6 МОВ 2.4.1-1]

визначає актуальність і несуперечливість тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) (наприклад, чи наведена інформація є правдивою, актуальною, не містить суперечностей) на основі власного досвіду та досвіду інших осіб

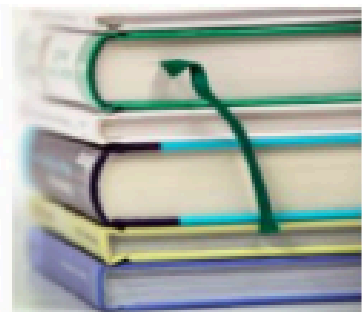
[6 МОВ 2.4.2-1]

розкриває актуальність літературних творів у контексті викликів сучасності та власних життєвих потреб

[6 МОВ 2.4.2-2]

аргументує власну оцінку прочитаного тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту), наводячи доречні цитати

[6 МОВ 2.4.2-3]

Моніторинг із Literacy

I. ЧИТАННЯ з розумінням

Текст А

У норі попід землею жив собі гобіт. Ні, не в бридкій брудній вологій норі, де звідусіль стирчать хвости хробаків, але й не в сухій і порожній піщаній норі, де ні на що присісти й нічого з'їсти: то була гобітська нора, а отже, — з усіми вигодами.

Вона мала довершено круглі двері, схожі на вікно в каюті вітрильника, — пофарбовані в зелений колір, із блискучою кулястою ручкою з жовтої міді рівно посередині. Двері провадили до трубоподібного передпокою, схожого на залізничний тунель, — дуже зручний незадимлений тунель, із панелями та кахляною підлогою, встеленою килимами, з полірованими стільцями вздовж стін і силою-силенною гачків для капелюхів і пальт, — гобіт любив гостей.

(за Дж. Толкін)

*Художній
стиль*

НУШ

7-9 класи

Текст Б

Часи, коли всі жили в квартирах з однаковим плануванням і меблями, давно минули. На зміну радянським «стандартам» прийшло розуміння, що житло повинно бути комфортним саме для вашої родини. Тому способів оформити фасад, інтер'єр і подвір'я тепер – безліч. Та все ж загальні тенденції відстежити можна.

Усі ми пам'ятаємо американські фільми та серіали, де, що зараз, що 20 років тому більшість героїв, які мають сім'ї, живе у приватних будинках у передмісті. Натомість у квартирах мегаполісів залишаються лише молоді люди.

Таку собі «американську мрію» перейняли й в Україні. Тепер жити за містом вважається престижніше. І це не дивно. Переваги не викликають сумнівів: свіже повітря, тиша, своя територія.

Але, якщо років 10 тому українці мріяли про замський «палац», то тепер починають селитись в менших будинках. Часто навіть одноповерхових з невеликою площею.

Публіцистичний стиль

Джерело: investor.lutsk.ua

НУШ

7-9 класи

Запитання за текстами

1. Сформулюйте й запишіть тему тексту А.

2. Який елемент нори гобіта свідчить про його гостинність?

3. На що є схожими двері в житлі гобіта?

4. Чому передпокій нори гобіта нагадував залізничний тунель?

5. Де в оселі Торбіна розташовано килими?

НУШ

7-9 класи

6. Що означає вислів «тунель зміївся» із тексту А? Із якою метою автор використав таку метафору?

7. Чому Торбинів із тексту А вважали респектабельними?

8. З якої причини гобіт не піднімався сходами у своєму будинку?

9. Які кімнати, на думку гобіта-господаря, були найкращими? За яким критерієм він це визначав?

10. У чому за текстом Б полягає «американська мрія»?

11. Що вирізняє українські будинки від американських?

12. Які причини «буму» будівництва котеджів (за текстом Б)?

13. Чому безбар'єрний простір стає актуальним? (текст Б)

НУШ

7-9 класи

14. З огляду на зміст тексту Б визначте переваги і недоліки панорамних вікон.

15. Які рекомендації з тексту Б можуть зашкодити в час війни?

16. Порівняйте тексти А і Б. Визначте, що є спільним для обох текстів.

17. Чим вікна нори гобіта (текст А) відрізняються від вікон людського житла (текст Б)?

18. У чому полягає комфорт житла для гобітів, а в чому – для людей?

19. У тексті А і Б згадують про одноповерхове житло. Чим зумовлений такий вибір для гобіта і чим – для людей?

Розгляньте зображення і дайте відповіді на запитання:

Джерело: ukrboard.com.ua

Використання зображень, порівняння з текстами

Орієнтовні запитання

1. Що Ви бачите на світлині? Опишіть побачене 5-6 реченнями.
2. Які елементи житла з *тексту Б* можна спостерегти на фото?
3. Чи зміг би жити в такому будинку гобіт із *тексту А*? Аргументуйте свою відповідь.
4. Визначте переваги й недоліки життя в будинку, що на фото.

нуш

7-9 класи

Моніторинги початкової школи (пілот, 2024)

Прочитай текст і виконай завдання 1–11.

Пощастило!

Першого вересня Софійка й Данько Бондаренки прокинулися незвично рано. Ще б пак! Вони сьогодні вперше йдуть до гімназії. Чимало питань роїлося в головах двійнят. Якою буде нова вчителька? Чи такою ж доброю, як їхня перша — пані Поліна? А однокласники й однокласниці? Цікаво, з ким можна буде подружитися?

Діти проковтнули фірмові бабусині сирники, схопили свої наплічники й разом із мамою чимшвидше вирушили до школи. На Даньковому рюкзаку була наліпка «Кожна загадка — це виклик для розуму», виконана в стилі стритарту. Софійка ж мала наплічник зі своїм улюбленим символом — драконом. Вона завжди малювала та виготовляла з паперу драконів. Браслет із написом «Моя фантазія яскрава, як вогонь дракона» обвивав Софійчин зап'ясток.

— Отакої, а я сподівався, що ми будемо першими!

— Головне – вчасно дісталися місця! — Мама вказала на табличку «5-Б».

— Звісно, але перемагати дуже приємно! — Підтримала брата Софійка.

— А це ваша вчителька Світлана Романівна!

Кругловида пані чимось нагадала Данилкові їхню бабусю. Коли вона всміхалася, здавалося, що із цієї дорослої жінки прозирає маленька весела дівчинка.

Завдання 1–11

1. Від чийого імені розказана ця історія?

- А стороннього оповідача
- Б пані Світлани
- В бабусі двійнят
- Г Софійки та Данька

2. Прочитай твердження в таблиці. Чи відповідають вони змісту тексту? Познач у комірках таблиці символом ✓ істинність чи хибність тверджень.

ТВЕРДЖЕННЯ	ІСТИННЕ	ХИБНЕ
У початкових класах Данько й Софійка вчилися в іншій школі.		
Першого вересня діти прийшли до гімназії першими.		
Дорослі казали дітям, що ця гімназія найкраща у світі.		
Першого дня в гімназії дітей переповнювали сильні емоції.		

нуш

7-9 класи

3. За словами авторів, Софійка мала наплічник із драконом, тому що

- А дракона було намальовано в стилі стритарт
- Б дракон — її улюблений символ
- В дракони змушують її фантазувати
- Г дракон пашисть вогнем

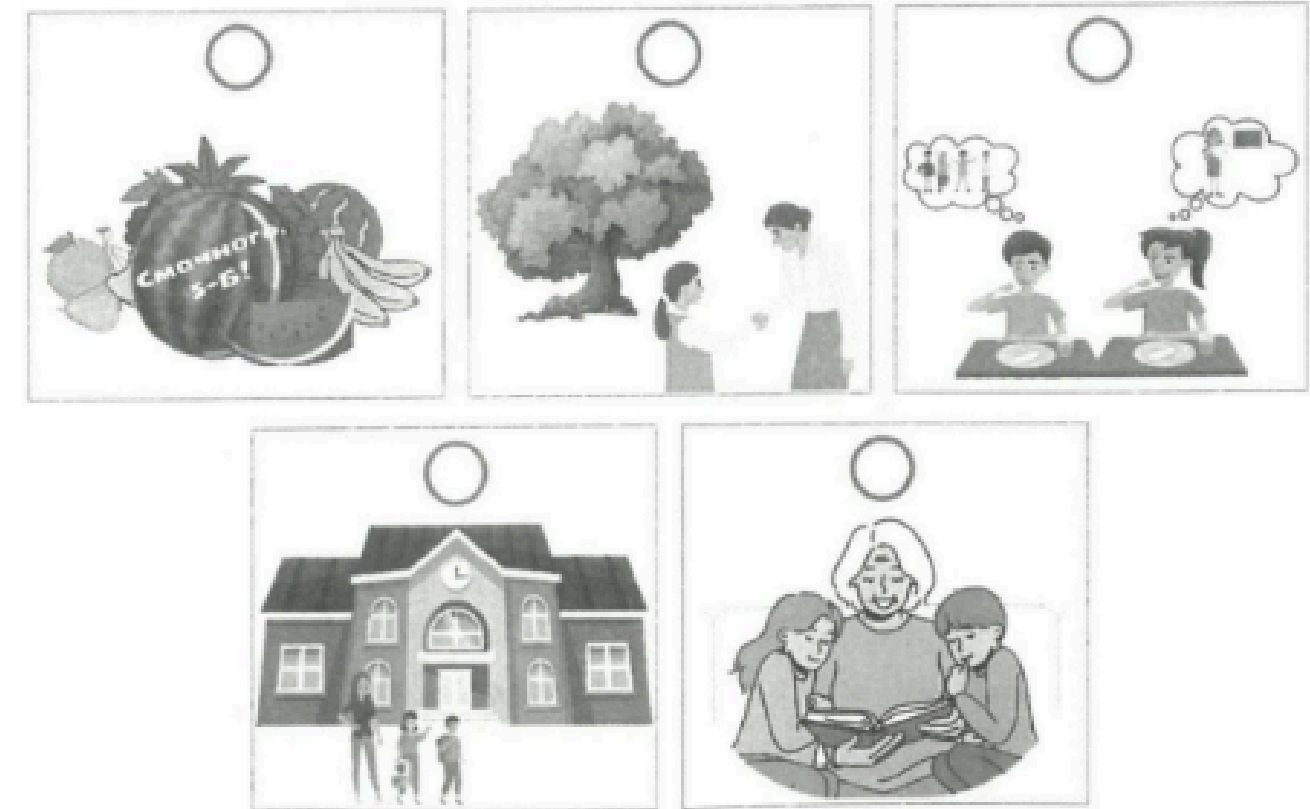
4. Як Данько сприйняв нову вчительку Світлану Романівну?

- А розчаровано
- Б із байдужістю
- В прихильно
- Г з недовірою

5. Софійка спершу поставилася до нової вчительки з обережністю, через те, що вона

- А була чужа, незнайома
- Б виявилася чаклункою
- В нагадала дівчинці її бабусю
- Г скидалася на маленьку дівчинку

6. Пронумеруй ілюстрації відповідно до послідовності подій у тексті.

7. Який епізод твору зображує найгостріші дитячі переживання, від яких залежать подальші дії персонажів?

- А знайомство з новою вчителькою
- Б екскурсія будівлею гімназії
- В розмова дітей із бабусею
- Г сніданок перед першим днем у гімназії

8. У якій книжці може бути надрукований текст Василя Федієнка та Наталії Царенко?

- А «Казки»
- Б «Енциклопедія»
- В «Оповідання»
- Г «Легенди»

9. Поєднай героїню твору (1–4) з її характеристикою (А–Д).

Героїня		Характеристика
1	Світлана Романівна	А Смілива, вірна, цілеспрямована, захисниця тварин
2	Пані Поліна	Б Чуйна, мудра, розсудлива, смачно готує
3	Бабуся	В Творча, уважна, допитлива, захоплюється фантастикою
4	Софійка	Г Весела, спостережлива, розумна, мов якась чарівниця
		Д Добра, лагідна, дбайлива, опікується першокласниками та першокласницями

10. З'ясуй, кому з героїнь твору (А–Д) могли б належати слова (1–4) про події першого дня в гімназії, і поєднай їх.

Події	Героїні
1 Сьогодні Софійка почувалася такою розгубленою, і, щоб підтримати дівчинку, я назвала її приборкувачкою драконів: з усього видно, що вона ними захоплюється.	А Мама
2 Сьогодні Данько аж підстрибує на місці. Усе через емоції. Чудово! Професійно допоможу вчитися керувати ними.	Б Однокласниця
3 Сьогодні Данько розчарувався, що ми прийшли до гімназії не першими: він любить перемагати. А я раділа, що ми принаймні не спізнилися.	В Світлана Романівна
4 Сьогодні познайомила з однокласниками й однокласницями. Вони всі веселі, особливо двійнята. Думаю, що ми подружимося з ними.	Г Софійка
	Д Бабуся

нуш

7-9 класи

Діагностична робота на читання (зразок) ⁵⁶

Прочитай текст і виконай тестові завдання 1–20 до нього. Відповіді позначай на бланку.

На виконання тесту ти маєш 25 хвилин.

ДЖОАН К. РОЛІНГ «ГАРРІ ПОТТЕР 1–7»

(1): Коли Гаррі був зовсім малюм, злий чарівник Лорд Волдеморт убив його батьків. Хлоп'ятко теж було за крок до того, щоб віддати Богові душу, однак Поттеру пощастило: закляття смерті обернулося проти Волдеморта, позбавивши його тіла, а на лобі хлоп'яти на згадку лишився розкішний шрам у формі блискавки.

«ГАРРІ ПОТТЕР І ФІЛОСОФСЬКИЙ КАМІНЬ»:

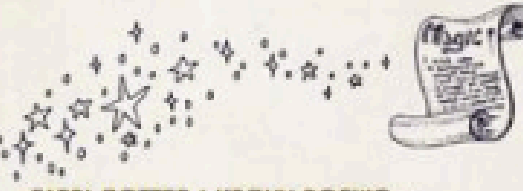
Гаррі одинадцять років. Хлопчину забирають до Школи чарів і чаклунства Гогвортс, якою керує майстер магії Альбус Дамблдор. До цього Гаррі жив з недолугими родичами й і гадки не мав про свою магичну силу. Хлопчик знайомиться з Роном і Герміоною, які стають його друзями-нерозливом, і вчиться декількох чаклунських заклинань, а також гри у квидич. Гаррі завадив Лордові Волдеморту заволодіти філософським каменем і таким чином стати безсмертним.

«ГАРРІ ПОТТЕР І ТАЄМНА КІМНАТА»:

другий навчальний рік. Чудовисько з таємної кімнати здійснює страхотливі замахи на учнів. Гаррі, Рон і Герміона вбивають споконвічного та завдають ще одного нищівного удару Волдемортові.

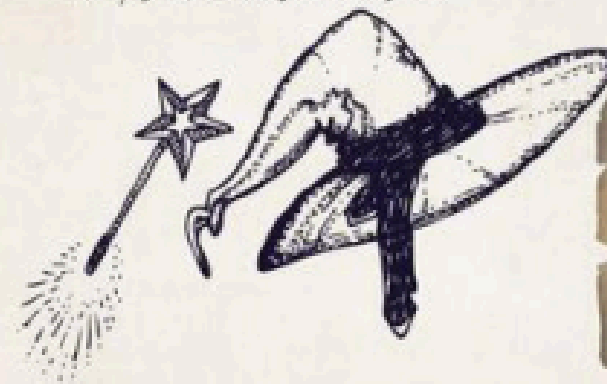
«ГАРРІ ПОТТЕР І В'ЯЗЕНЬ АЗКАБАНА»:

небезпечний убивця Сіріус Блек утік із в'язниці. Усі побоюються, що він хоче вкоротити віку Гаррі, однак насправді Блек прагне розправитися зі шуром Рона. Сіріус — хрещений Гаррі, а шур виявився тим, хто зрадив батьків хлопця та спричинив їхню загибель.

«ГАРРІ ПОТТЕР І КЕЛИХ ВОГНЮ»:

Гаррі має взяти участь у складному чаклунському турнірі, де на підлітка чекають небезпечні завдання. За всім цим ховається Волдеморт, який знову повернувся, та вже у власному тілі.

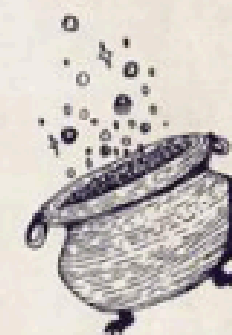

«ГАРРІ ПОТТЕР І ОРДЕН ФЕНІКСА»:

Міністерство магії прагне приховати повернення Волдеморта. Стає відомим пророцтво про те, що лише Гаррі може вбити Волдеморта, — або той уб'є свого суперника.

«ГАРРІ ПОТТЕР І НАПІВКРОВНИЙ ПРИНЦ»:

Дамблдор допомагає Поттерові вивідати всю інформацію про Волдеморта. Зрештою Гаррі і директор знаходять вирішальну деталь. Під час спроби застосувати здобуті знання Дамблдор помирає.

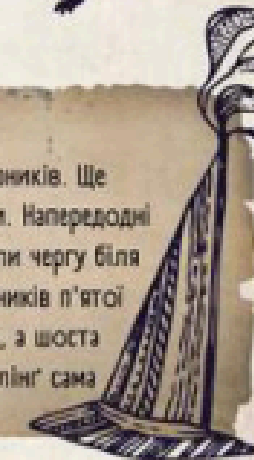

«ГАРРІ ПОТТЕР І СМЕРТЕЛЬНІ РЕЛІКВІЇ»:

юнакові нарешті вдається вбити Волдеморта.

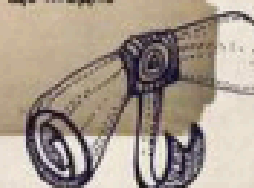
МІЖ ІНШИМ

По всьому світу було продано понад чотириста мільйонів примірників. Ще ніколи серія дитячих книжок не привертала до себе стільки уваги. Напередодні виходу нової частини прихильники й прихильниці звечора займали чергу біля книгарень, і деякі з них відкривалися вже опівночі. Тисячі примірників п'ятої частини було поцуплено напередодні появи книжки в крамницях, а шоста частина з'явилася в Китаї як плагіат — узагалі ще до того, як Ролінг сама написала її.

АВТОРКА

П'ять років Джоан К. Ролінг відшліфовувала першу частину й уже тоді знала, що їх буде сім. Спочатку рукопис нікого не зацікавив. Урешті письменниця знайшла видавництво і вже за кілька років стала мільярдеркою. Ще жодна людина не заробляла стільки написанням книжок.

*НЕ РОБИ ЖОДНИХ ПОЗНАЧОК У ТЕСТІ.
УСІ ВІДПОВІДІ ПОЗАЧАЙ У БЛАНКУ ВІДПОВІДЕЙ*

Успіху тобі!

Завдання 1–5 мають по два варіанти відповіді, серед яких лише ОДИН правильний. Обери правильний, на твою думку, варіант і познач його в бланку. Кожне завдання містить твердження. Визнач, чи правильне воно щодо інформації з тексту, обравши «Так» або «Ні».

1. Гаррі Поттеру було одинадцять років, коли він потрапив у Гоґвортс.

A Так

B Ні

2. Батьків Гаррі Поттера зрадив Сіріус Блек.

A Так

B Ні

3. Шоста частина серії про Гаррі Поттера вийшла друком у Китаї.

A Так

B Ні

4. Серія про Гаррі Поттера доводить, що добро завжди перемагає зло.

A Так

B Ні

5. Пишучи книжки, не можна стати мільярдером чи мільярдеркою.

A Так

B Ні

6. Найімовірніше, цей текст є фрагментом

A довідника

B підручника

B казки

Г повісті

7. Яка мета автора / авторки тексту?

A поінформувати про життя письменниці

B розважити читачок і читачів

B спонукати до читання творів

Г переконати придбати книжки

8. Яке слово має стояти в тексті замість (1)?

A Анотація

B Трейлер

B Передісторія

Г Сюжет

9. Який фразеологізм, ужитий у тексті, має значення «померти»?

A віддати Богові душу

B гадки не мати

B вкоротити віку

Г завдати удару

10. Що означає вжите в тексті слово нерозлийвода?

A заклятий ворог

B зрадливий друг

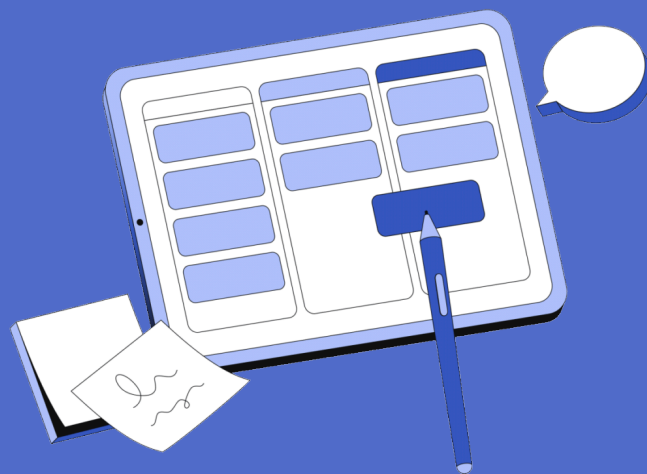
B рідний брат

Г близький приятель

ЗАВДАННЯ ДЛЯ РОБОТИ З ТЕСТОМ

Ідеї авторів підручників та Л.Таболіної

PLAN

прогнозувальне читання
(робота із заголовками)

- 92 Проаналізуй назви статей. Визнач, які типи присудків використали автори. Обери одну з назв і виконай завдання.

ОЗВУЧЕНА СТАТТЯ
СУСПІЛЬСТВО — 23 грудня, 2022

Застеляйте столи: чому на Святвечір їдять рибу і як кутя пов'язана з померлими

СТАТТЯ
СУСПІЛЬСТВО — 04 травня, 2024

Як випікають паски в різних регіонах України

СТАТТЯ
СУСПІЛЬСТВО — 05 січня, 2021

Чому попмузика стає сумнішою, ніж колись

Джерело: науково-популярне медіа «Куншт»

ЗАВДАННЯ

висловлення припущень +
обґрунтування

1. Зроби припущення: про що може йтися в статті?
2. Добери 5 ключових слів до статті.
3. Виклади орієнтовний зміст статті у вигляді плану.
4. Запропонуй ще 2 назви статей, які б могли бути опубліковані в цьому виданні.
5. Схарактеризуй цільову аудиторію цього видання: кого можуть зацікавити такі статті.
6. У додаткових джерелах знайди схожі українські видання та запиши їх назви.

Намалюйте мапу,
що ілюструє
подорожі героя.
На мапі позначте
не менше 5 ключових місць,
де відбувалися важливі події,
та напишіть короткі описи кожного місця

матеріал Л.Таболіної

Створення мапи мандрівки головного героя

Твій новий велосипед

Велосипед – корисний для здоров'я й доступний вид транспорту. У тебе ще немає велосипеда? Ти хочеш замінити свій велосипед на більш сучасний?

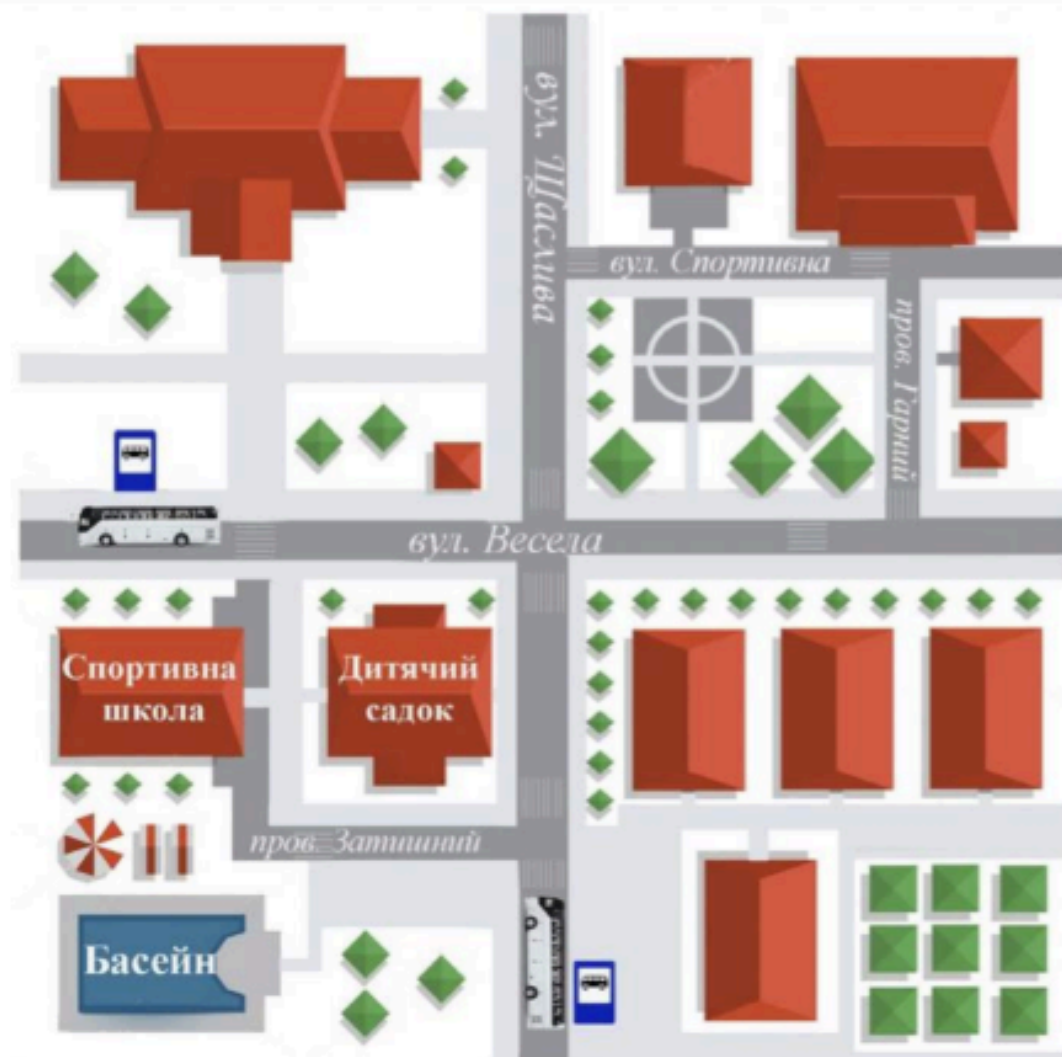
Тобі до нас!

Магазин «ВЕЛОСПОРТ»

Наша адреса: м. Зелене, вул. Спортивна, буд. 2.

Телефон для довідок: +38 (050) 123 45 67.

Ми працюємо щодня з 9:00 до 19:00.

Твій велосипед чекає на тебе!

Ти хочеш кататися парковими доріжками, лісовими стежками й луками?

Тобі потрібен простий і надійний велосипед? Може, тобі до вподоби особлива модель?

Магазин «Велоспорт» **пропонує** різноманітні моделі велосипедів для будь-яких потреб

ДОРОЖНІЙ ВЕЛОСИПЕД

Великий, важкий, зі зручним сидлом, зазвичай має лише одну швидкість.

Може їздити як велодоріжками, так і ґрунтовими дорогами. Деталі велосипеда добре захищені від бруду, тому він не потребує регулярного обслуговування.

ЛЕГКИЙ ДОРОЖНІЙ ВЕЛОСИПЕД

Він значно менший за розміром, ніж дорожній, але складнішої конструкції: має ручні гальма й перемикач швидкостей.

Призначений для їзди доріжками парків і велодоріжками. У нього легкий хід.

Цей велосипед потребує особливого догляду й постійного обслуговування в майстерні.

ГІРСЬКИЙ ВЕЛОСИПЕД

Цей велосипед – найпопулярніший.

Він призначений для їзди ґрунтовими дорогами й гористою місцевістю. На ньому можна підніматися крутими схилами. Має багато швидкостей. Міцний, не боїться ні канав, ні води, ні бруду.

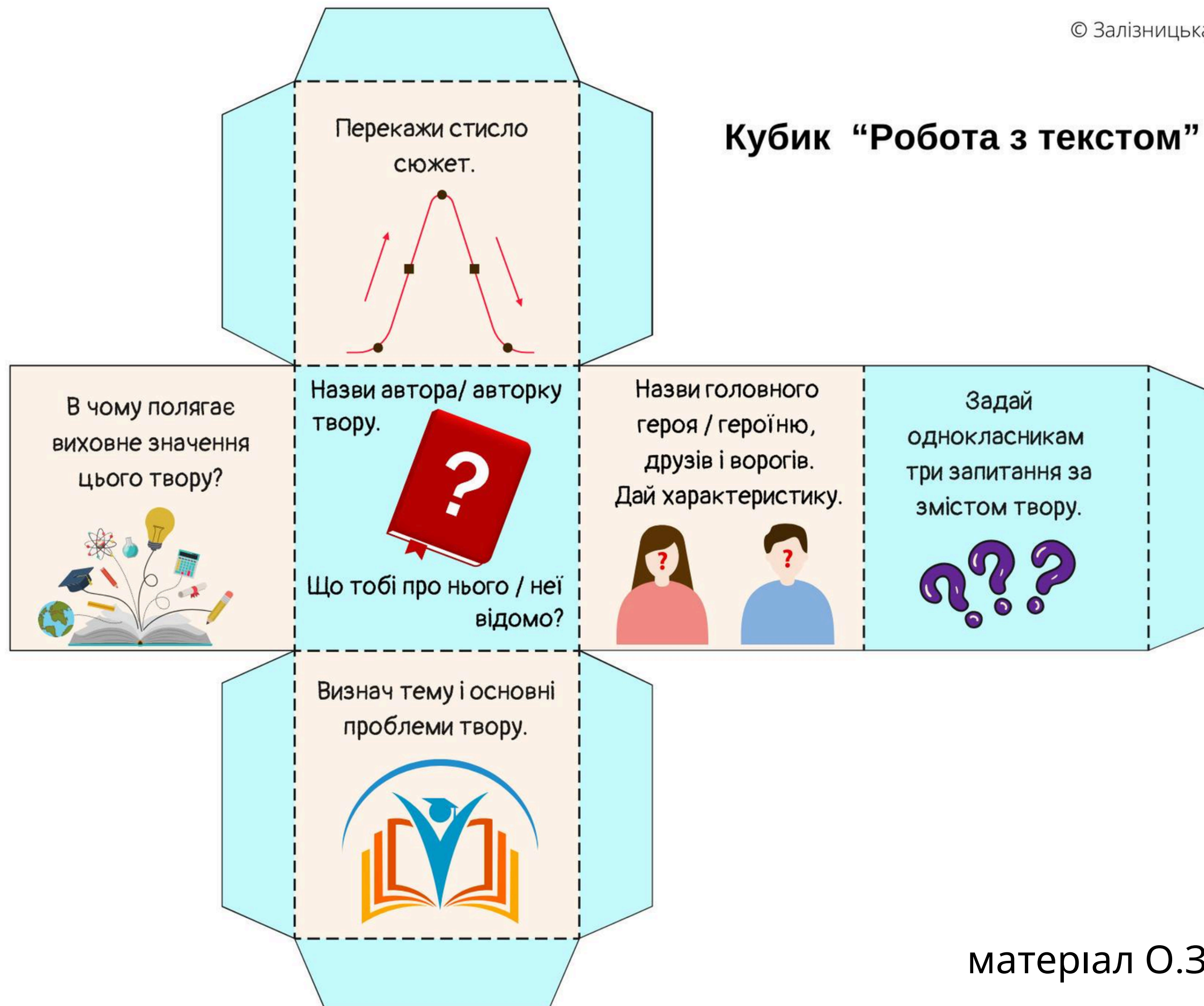
СКЛАДАНИЙ ВЕЛОСИПЕД

Має раму із двох рухливих частин, його можна легко й швидко скласти та розкласти. Кермо й сидло регульовані за висотою.

Такому велосипеду потрібно менше місця для зберігання. Деякі моделі можуть поміститися навіть у рюкзаку.

Кубик “Робота з текстом”

Клас: 9

Вправа: “Візуалізація”. Запропонуйте дітям опрацювати статті й відеоматеріали, у яких розповідають про життєвий і творчий шлях Григорія Сковороди.

Мета: формувати в учнівства вміння працювати з різними видами інформації, критично аналізувати медіатексти, систематизувати та узагальнювати інформацію, працювати з візуалізацією.

Завдання: опрацювавши медіаматеріали, візуалізуйте життєвий шлях філософа, використовуючи графічні редактори (наприклад, [сервіс Canva](#)).

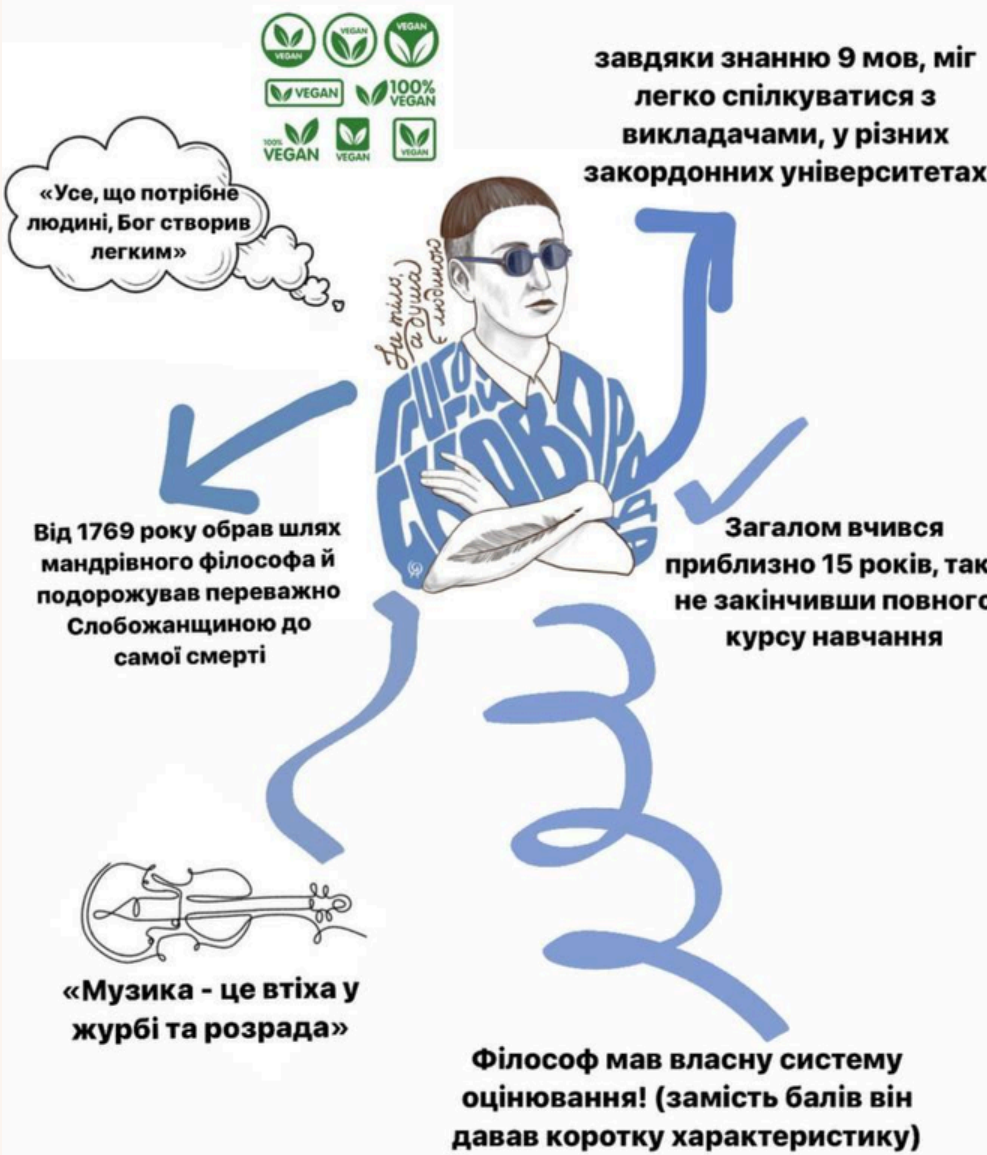
Григорій Савич Сковорода

«Світ мене ловив, але не впіймав»

18 філософських творів

Передбачив
власну смерть!

7 перекладів

Клас: 7, 8, 9

Вправа: “Стрічка часу”

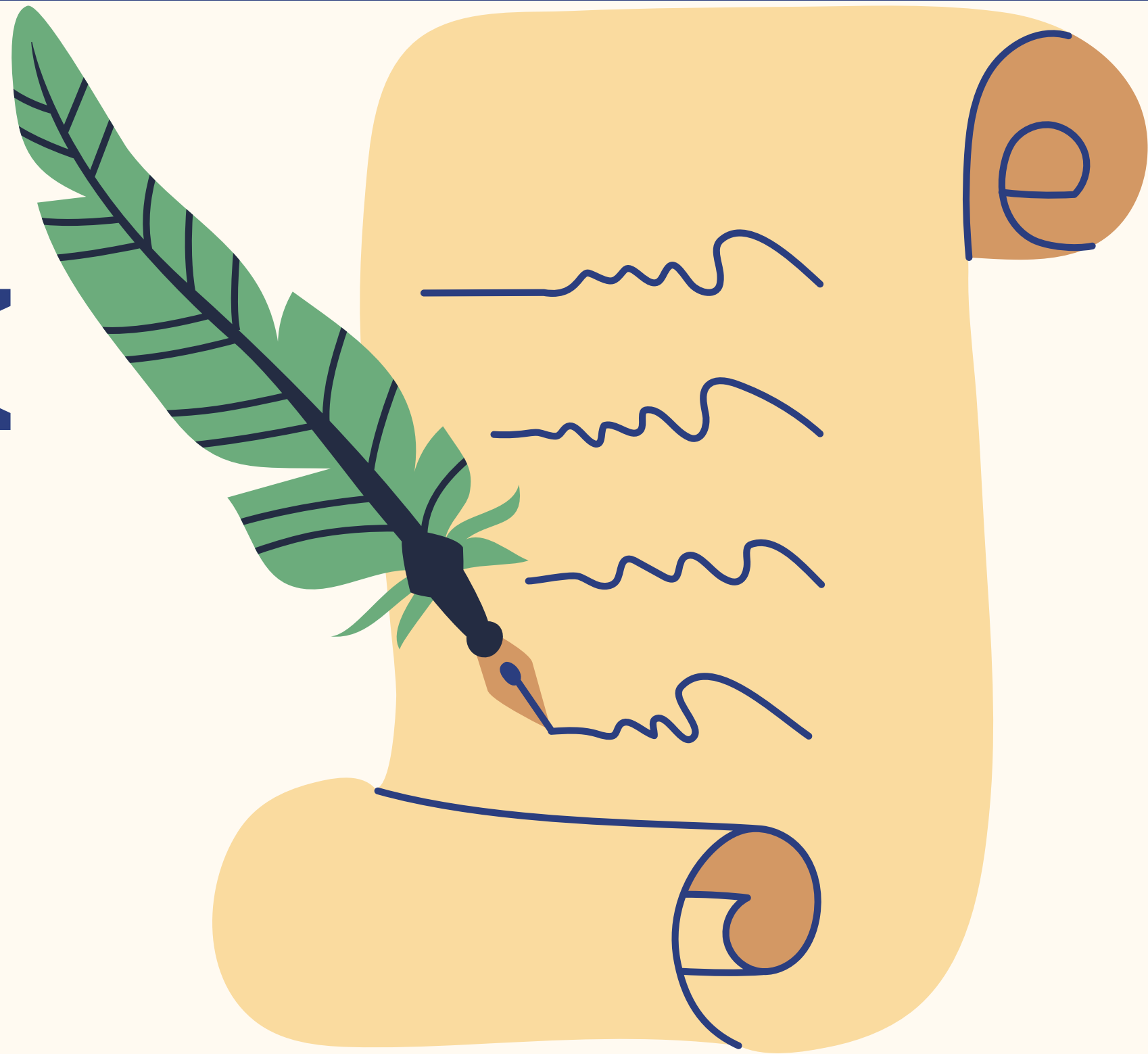
Мета: перевірити знання учнів із теми “Біографічні відомості про Тараса Шевченка”; формувати вміння працювати з графічною інформацією; стимулювати пізнавальну активність.

Завдання: пригадайте біографію Тараса Шевченка. Відтворіть стрічку часу, вказавши події, що відбулися в житті Кобзаря у вказані дати.

ЛІТЕРАТУРНІ ПАСТКИ

ідеї Л. Таболіної, О. Залізницької, авторів
підручників

У відтвореному літописі виправте помилки.

Князь Ярослав Мудрий усиновив половецького хлопчика-сироту.

Коли той виріс і став прекрасним, сильним юнаком, половці захотіли його викрасти, тому підіслали ворожбита-співця.

Чоловік зачарував хлопця своїми піснями, ще й дав понюхати євшан-зілля, через що той одразу забув свого названого батька і втік у степ.

Тоді половецький хан упізнав у юнакові свого зниклого під час походу сина.

ГРА НА УВАЖНІСТЬ

Ідеї для уроку

1. Критикотики

Завдання

🕒 2 хв

Назви якомога більше пар «факт + думка» про наступного гравця по ходу гри. Наприклад: «У дівчини блакитні очі» — факт, «Блакитні очі — красиві» — думка. Інші гравці мають погодитися або спростувати названі пари «факт+думка».

- 🐟 — 1 ФАКТ і 1 ДУМКА
- 🐟🐟 — 2 ФАКТИ і 2 ДУМКИ
- 🐟🐟🐟 — 3 ФАКТИ і 3 ДУМКИ

Коментар

Факт — подія, яка відбулася насправді, правдива інформація. Думка — те, що ти думаєш про факти, твоє ставлення до подій. Про одні й ті самі факти різні люди можуть мати різні думки. Факти не змінюються, а твої думки можуть змінюватися.

Завдання

🕒 1 хв

Назви три факти і два фейки про себе, які важко розрізнити. Інші гравці мають одну хвилину і одну спробу вгадати твердження, які є фейками. Рішення має бути спільним.

- 🐟 — ВГАДАЛИ 2 ФЕЙКИ
- 🐟🐟 — ВГАДАЛИ 1 ФЕЙК
- 🐟🐟🐟 — ВГАДАЛИ 0 ФЕЙКІВ

Коментар

Фейк — неправдива інформація, замаскована як правдива, фальшива новина. Факт — подія, яка відбулася насправді, правдива інформація. Факти і фейки буває складно розрізнити. Приклад: «Я навчаюся в 9-му класі» — факт, «Я можу пробігти стометрівку за 25 секунд» — фейк, бо можу за 30.

ФАКТИ І ФЕЙКИ

Які наскрізні вміння розвиваємо?

Розвиток мовлення 4

- 116** Проаналізуй фрагмент тексту та висновки, які з нього зробили читачі. У яких висновках, на твою думку, є елементи маніпуляції? Поясни.

Фрагмент тексту	Висновки читачів
...зміна погоди зазвичай відбувається в липні – після 3–4 тижнів сильної спеки середня денна температура знижується на 5–10 градусів...	А Сильні похолодання почнуться вже через три тижні.
	Б Різка зміна температури в липні може спричинити втрату врожаю.
	В Цього року липень буде важче пережити метеочутливим людям – очікуються різкі зміни температури.
	Г Аномальні перепади температур можуть бути в липні цього року.

НУШ

7-9 класи

Джерело: Українська мова: підручник для 8-го класу А.Онатій, Т.Ткачука (ЛТД «Літера», 2025).

В електронному інтерактивному додатку до підручника прочитайте ремарку з драми-феєрії «Синій птах». Запишіть виділені дієслова в початковій формі. Зробіть їх словотвірний розбір. З'ясуйте, яким способом утворене кожне дієслово. Підготуйте повідомлення «Способи творення дієслів». Порівняйте ваші висновки з матеріалами **Довідника**.

- порівняння фільму з художнім текстом;

Сохранить

Форум читачів і глядачів

16

Розгляньте кадр фільму «Синій птах» (режисер Уолтер Ленг, США, 1940). Обговоріть, якої картини драми-феєрії М. Метерлінка стосується епізод, відтворений на кадрі. Опишіть, яких персонажів ви бачите. Як автори фільму відтворили місце та час дії? Чи вдалося це їм, на вашу думку.

Кадр фільму
«Синій птах»

- робота в парах чи групах;

Інтерпретація художнього твору – це:

1. роз'яснення змісту та форми твору з метою зробити твір зрозумілішим;
2. характерне виконання літературного твору (драматичного, ліричного, епічного) або музичного твору, коли реалізується один з можливих варіантів передачі змісту твору.

Об'єднайтеся в групу для виконання проекту, у якому передбачається таке:

- пошук варіантів передачі змісту п'єси «Синій птах»;
- створення постановочного плану вистави;
- представлення постановочного плану вистави;
- рефлексія щодо проробленої роботи.

Розвиток читацької компетентності є надзвичайно важливим для сучасного школяра. Ця навичка охоплює:

- здатність глибоко розуміти текст як частину повсякденного життя та освітнього процесу;
- пошук нової інформації, відтворення та використання її;
- інтерпретування змісту і формулювання висновків,
- осмислення й оцінювання не лише зміст, але й форму тексту.

Різні завдання з текстами допоможуть учням краще розуміти прочитане, розвинути їхні творчі та аналітичні здібності. Така робота зробить навчання цікавим і корисним, сприяючи розвитку важливих навичок, необхідних у житті.

Безплатні колекції відео з української літератури

Відео пройшли експертизу
Українського інституту розвитку освіти

Перетворення текстової інформації в графічну і навпаки

Запам'ятай!

МЕДІАТЕКСТ

усний / писемний твір
продукт масової комунікації

плакати, реклама, світлини,
голосові повідомлення,
музика, відеорепортажі,
новини, телепередачі, ютуб-блоги

Особливості медіатекстів

багатофункціональність

масова аудиторія

особливий зворотний зв'язок

швидкоплинність інформації

МЕДІАТЕКСТИ

спосіб творення			
авторський		колегіальний	
канал поширення			
друковані	радіо	ТБ	Інтернет
жанри			
інформаційні	аналітичні	художньо-публіцистичні	рекламні
новини, репортаж, інтерв'ю	рецензія, коментарі, розслідування	есе, нарис	

РЕКЛАМА

інформація про особу / товар

сформувані / підтримати
обізнаність та інтерес
споживачів

ВИМОГИ ДО РЕКЛАМИ

максимум інформації /
мінімум слів

доказовість

стислість

видовищність

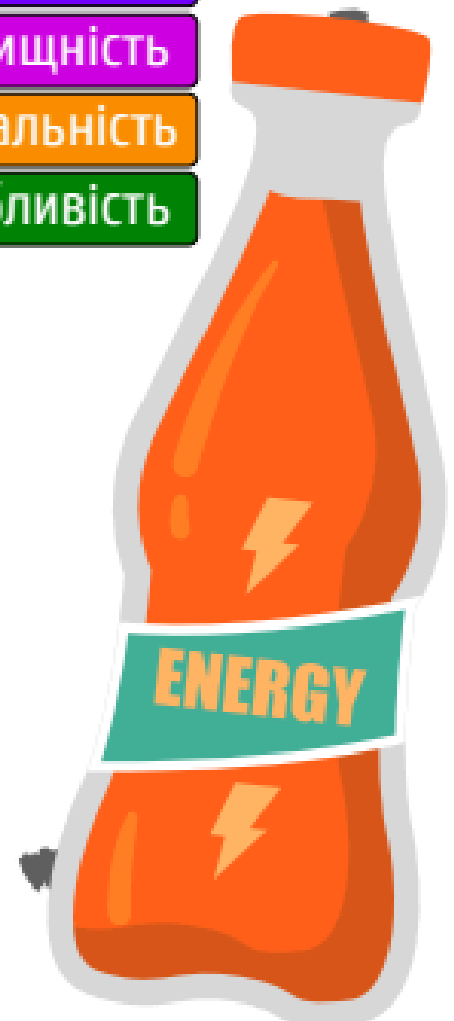
оригінальність

привабливість

Слоган (девіз, заклик, гасло)

слова, що супроводжують
зображення / відео реклами

упізнаваність

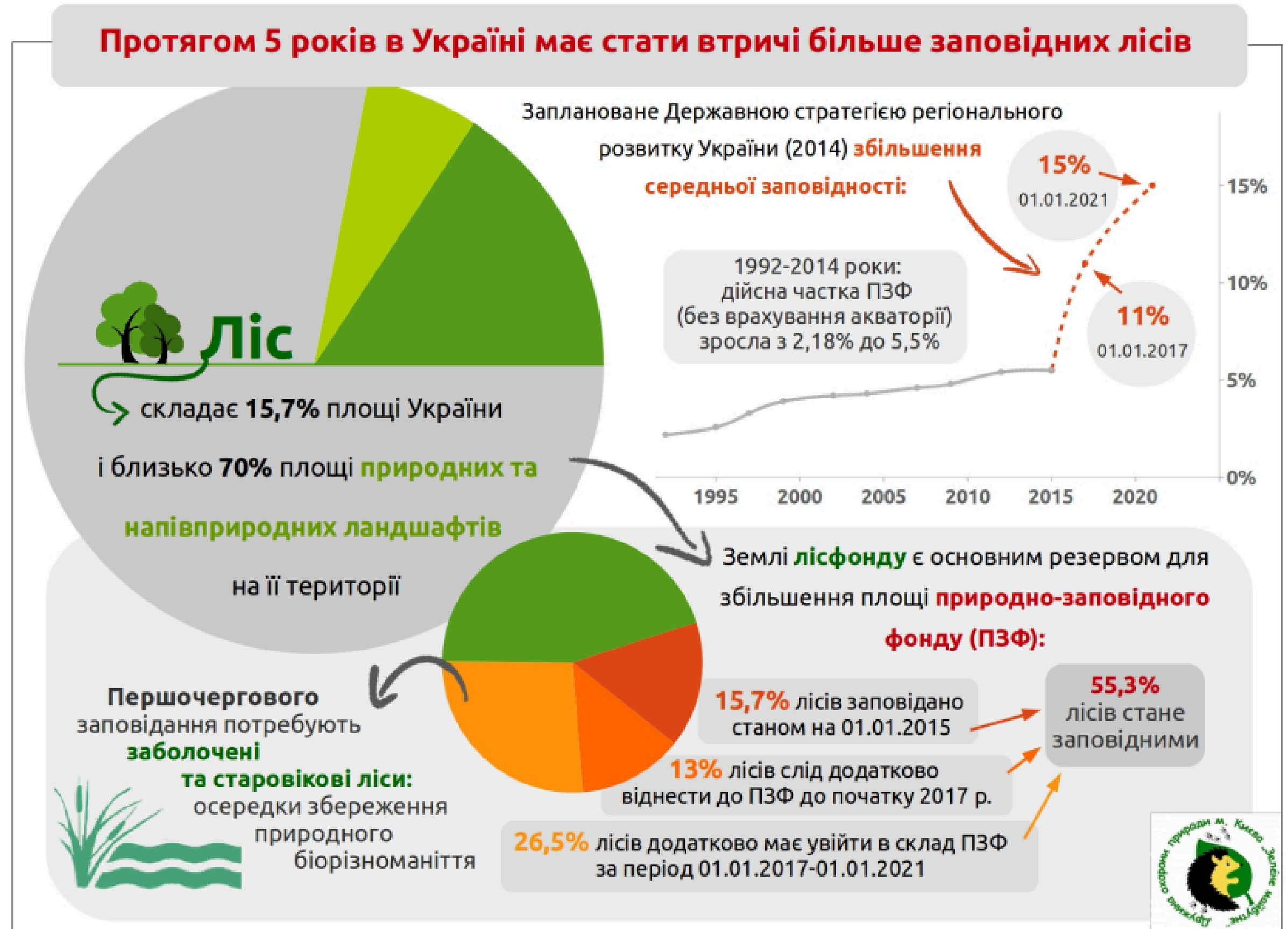

Вправа: “Упізнайте твір за ілюстрацією”

Мета: систематизувати знання учнів при підготовці до НМТ з української літератури, формувати вміння працювати з різними джерелами інформації, розвивати логічне мислення.

Завдання 3. Проаналізуй інфографіку — збереження лісового фонду України. Склади 4 речення за поданою інформацією, використовуючи відокремлені означення.

1. ЗРОБІТЬ ЧИТАННЯ ЧАСТИНОЮ КОЖНОГО УРОКУ
2. ПОЄДНУЙТЕ ЧИТАННЯ З МОВНОЮ ТЕМОЮ
3. ПРАЦЮЙТЕ З РІЗНИМИ ВИДАМИ ТЕКСТІВ
ЗА ТИПОМ, ОБСЯГОМ, ЖАНРОМ, СТИЛЕМ
4. ПОРАДИ ВІД ВАС 😊